

Udvarhelyen van városi busz. Ez olyan nagyvárosias dolog, a múltkor egy nagyvárosi valaki kérdezte, és büszkén mondtam, hogy van. Elismerően csettintett az illető, hogy akkor mégsem olyan kis mezőváros ez. Két járata is van. Volt az három is, de egyet másfél-két éve titokban kivettek.

Hogy már nincs a Szombatfalvát is útba ejtő hatos, csak az tudja, aki azzal járna. A kettes és a négyes maradt.

Ha valaki tudja, milyen logika szerint számozzák a buszokat, írja meg nekünk. Ezt már Kolozsváron sem értettem. Ott se volt 1-es busz például, de volt 3-as, 4-es, 6-os, viszont sose láttunk 5-öst. Állítólag egyszer valaki éjszaka látott egy 1-est. Üresen.

Már a szőlőnek is a végére jártam, s még mindig nem jött semmi

Gondoltam a múltkor, hogy jaj, de jó, amúgy is akartunk írni egy cikket a városi buszokról, hát akkor azzal megyek ki Szombatfalvára az autószerelőhöz, hogy elhozzam a kocsit.

De ki van téve a menetrendje

– védekeznék mondjuk a Kórház megállóban, vagy a Táborban, a Horizontnál.

– Az nem számít, drága. Úgysem jár – mondaná kicsit sajnálkozva a rendszeres buszhasználó, és úgy nézne rád, mint aki látja rajtad, hogy nem vagy idevalósi.

Pedig de, papírod van róla, hogy itt születtél, csak még nem ültél városi buszra, mert **nem tudod, mikor van az egy órában az a perc, amikor megjön, és azt sem, hogy hová érkezik, és hová tart.**

Mert vannak ezek a szép, fából faragott buszmegállók, amikre rá van írva a név. Vannak olyanok, amik szintén szép, fából faragottak, és nincs rájuk írva a név. Meg vannak azok, melyikeknél csak tábla jelzi, vagy az sem, hogy ott meg szokott állni a busz. Némely buszmegállónál van menetrend is, de többnyire nincs.

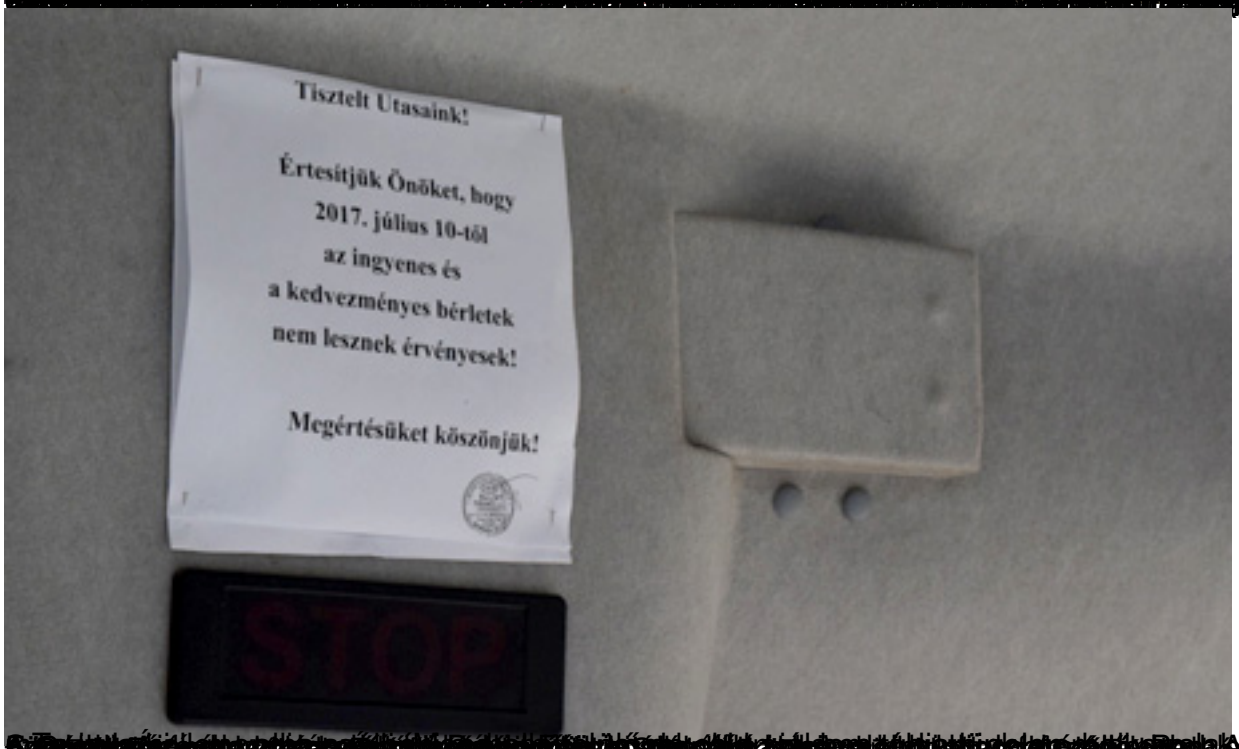

A kettes:

A 2-es járaton kétszer is végigmentünk. Először csak majdnem, aztán egyszer teljesen. Először a Kórház megállónál szálltunk fel. Itt lefényképeztük a menetrendet, mert itt pont van kifüggesztve, és így tudtuk követni, hogy nagyjából melyik megálló következik.

A buszmegállóban levő hajléktalanok igazítottak útba.

Napkeletre nézzetek

A Napkelet megálló után, ami a Győzelem utca és a Szabók utca felső végén van, pont középen a szemétsziget mellett, Bethlenfalvára kanyarodik a busz, és itt többször megáll. Sajnos nem sikerült követni a megállók helyét. Van egy olyan megálló, hogy Fehéres – ez egy patak és egy határrész neve Bethlenfalván, és van olyan, hogy Kőbánya, ez viszont egy utca neve, a Google térkép csak románul ismeri: Strada Carierei. De más, menetrendben nem

szereplő helyeken is megállt a busz, a rendszeresen buszozók ismerik már a dörgést. A végállomás neve Határpatak, ez a város határán, a Melindával szemben van.

A többszöri megállás elvileg jó annak, aki tudja, hogy hol jár. Aki nem tudja, az csak néz bután, mint mi, és reméli, hogy jó helyen száll le. Esetleg megkérdezi, ha ismeri a buszsofőr által beszélt nyelvek egyikét.

Nehéz a buszsofőrök élete: 8-10 órát dolgoznak naponta, és csúcsforgalomban is tartani kell a menetrendet. Hol itt javítanak utat, hol ott, hol rendezvény miatt zárják le az utcákat, sokszor kerülő úton kell mennünk, hogy tudjuk tartani az időt – mondja egyikük. Egy másik cégtől a kolléga pár hét után felmondott, azt mondta, a nemzetközi járaton nem fáradt el ennyire, mint itt. A jegyet is mi adjuk, és az emberekkel sem könnyű mindig – meséli tovább.

Mondom az egy másik sofőrnek, hogy valamelyik nap megpihentem a buszmegállóban, mert a busz nem jött, a hatos. Mire ő: – Még az csoda, hogy ezek a járatok is működnek!– Nincs sok utas? – kérdem. Azt mondja, nem az a baj, hanem hogy „a tanács nem tart a vállalkozóval. Még őszig lötyögtetnek, de aztán, hogy meddig, s hogy smint... Azt nem lehessen tudni. De hát az

nem a mi dolgunk, az övék. A vállalkozóé és a tanácsé, egyezzenek úgy ki, hogy mindenkinek jó legyen".

A kórházi megállóban várakozó betegnyugdíjas hölgy azt mondja, bérletes, 50 lejért vette a teljes árú bérletet, mert nincs kedvezmény a nyugdíjasoknak.

Minden nap használja a buszt, azzal megy orvoshoz, gyógyszert vásárolni, az unokájára vigyázni. Mindennel meg van elégedve, csak az egyik sofőr idősekkel szembeni udvariatlansága zavarja. Nem nyitja ki az ajtót, ha nem szólnak, hogy a következő megállóban leszállnak az utasok és cinikusan kacag, ha csak egy megállót megy az ember. Még az anyjába is elküldi az embert. Pedig azért vettem meg a bérletet, hogy használjam. A többi három sofőr nagyon intelligens, ügyes. Ez a fiatalember is nagyon rendes – mondja, miközben felszáll a buszra.

Klára a kisgyerekeivel utazik legtöbbször a volt mozi és az alsó Bethlen-negyed között. Az az egyedüli gondja, hogy nincs kiplakátolva mindenhová a menetred, egyébként elégedett a szolgáltatással. Nem használja túl gyakran, és igazából nem is fontos, hogy melyik járattal

megy, mert azon az útvonalon halad, amely megegyezik mindkét buszvonal esetében. „Tudom, hogy vagy fél után egy kicsivel, vagy egész óra után egy kicsivel jön a busz" – magyarázza, hogyan sikerül menetrend hiányában mégis elérnie.

Nagyjából betartják a menetrendet

Figyeltük azt is, hogy mennyire tartják be a menetrendet a buszok: **5 percesnél nagyobb késést nem tapasztaltunk** ,
pedig egyszer még tankoltunk is, egy másik állomáson pedig sofőrt cseréltünk átadás-átvétel ceremóniával együtt.

Jegyet mindenkinek adtak mindkét alkalommal, pedig az egyik sofőr nem tudta, hogy inkognitóban levő újságírók vagyunk.

Az utasok többsége különféle korosztályokba tartozó nő. Főleg kisgyerekes anyukák, kismamák és nyugdíjas nénik, akik a szomszédos lakónegyedekbe, a Táborba, a Cserehátra igyekeznek az unokáikra vigyázni, vagy a bevásárlás után mennek haza a város szélére nagy szatyraikat cipelve. A vakációban kevés férfi és fiú használta a buszt, igaz, mi a déli, koradélutáni órákban

sétabuszoztunk, nem a munkába igyekvő időben.

A Bethlentől a Kuvarig

Visszafele nem állunk meg annyiszor, a Norada gyárnál van a Kőbánya nevű megálló, utána jön a Fehéres és a Bethlenfalva, ezután a Napkelet következik. De ez nem az a Napkelet, hanem a másik, amelyik a Győzelem utca végében van, az üzletek előtt. Utána a Haáz Rezső jön a Haáz Rezső utca sarkán. Meg voltam győződve egyébként, hogy az a múzeumnál van, de nem. A múzeumnál a Haberstumpf-villa megálló található.

Ugyanígy járok az Orbán Balázzsal később, ami nem a legnagyobb székely nevét viselő iskolánál, hanem a róla elnevezett utcában, pont a Septimiánál van. Vagyis volt, míg a hatos járt.

A Haáz Rezsőnél sofőrt váltunk, aztán a Dávid Ferenc tér következik, a parknál. Itt nagyon sokan felszállnak. A Tábor negyedi iskola előtt állunk meg legközelebb, amit Ady Endre megállónak hívnak. Lekanyarodunk az Ady Endre utcán, és a körforgalom után a Villanytelep utcai az első megálló.

A Palló Imre megálló után, ami a volt közfürdővel majdnem szemben van, a Bocskai István következik. Ez a szálloda mögött található. Innen egyből a Terelőút megállóig megyünk – ez a bútorgyár és a dupla körforgalom között, valahol a Győzike üzlet környékén van. Egy anyuka a kislányával a Merkúr üzletbe jött le a Bethlen-negyedből. A Kuvar megálló következik menetrend szerint.

Jövünk, Cserehát!

Kitérünk az Éltetőkút utcába, amit most újítottak fel. Egyesben haladunk felfelé a nagy hágón, van időnk megcsodálni a cigányok frissen mosott szőnyegeit és a szekérrel parkoló legényt. Rövidesen a város legpanorámásabb és egyben legelszigeteltebb lakónegyedébe, a Cserehátra érkezünk. Itt már az egyik sofőr meg is kérdezi, hol szállunk le.

A Cserehátról ugyanott térünk vissza az életbe, ahol jöttünk: a készruhagyár előtti Kuvar megállóban állunk meg legközelebb. Itt két óra után sokan szállnak fel. A mozi előtti megálló következik, II. Rákóczi Ferenc néven, majd a Patkó, vagyis az ultraközponti Márton Áron tér. Itt is van legtöbbször jó sok fel- és leszálló utas. A Kórház megállóig meg sem állunk, ezen a vonalon Piramis üzletnél van, innen a Szarkakőn keresztül jutunk a Horizont üzlethez, majd

vissza a Kórház elé, hiába hoztak ma árut a turkálóba, elsuhanunk mellette. És kész is vagyunk, nagyjából egy óra alatt visszatértünk a kiinduló buszmegállóba.

A négyes:

A 4-es járatra a Gábor Áron megállóban szállunk fel. Ez teljesen más busz. Kicsi ez is, mikrobusz, de több az ülőhely benne, 17-en is le tudnak ülni benne, viszont ettől sokkal zsúfoltabbnak tűnik. Egy ideig állva utazunk. Nem tudunk szívből örülni, amikor végre leülhetünk, mert egy magas, testes, csíkos blúzt viselő izzadságszag telepedik az orrunk fölé.

A 4-es járat megállóhelyei megegyeznek a 2-esével: végigmegyünk az Építők-Szabók-Napkelet vonalon, majd megfordulunk Bethlenfalva végében és visszajövünk a Haáz Rezső utcáig.

Innen azonban nem a Dávid Ferenc tér fele megyünk, hanem a Céhek utcán befordulunk, és a C+C parkolóján át visszatérünk a Bethlen Gábor utcára.

A Kaufland előtti Haberstumpf-villa megálló következik, aztán a Villanytelep, és a Kuvar megállóig azonos a 2-essel az útvonal. Onnan letérünk a Budvár negyedbe, majd a Jézus kápolnánál fordulunk meg. A sofőr azt mondja, át kell szállnunk egy nagy buszra, ha nem akarunk rá egy órát várni. Kettőkor ugyanis nagy busz indul a Jézus-szíve kápolna előtti parkolóból.

Szükség is van rá: a készruhagyár előtt zsúfolásig megtelik a jármű.

Új busz, új jegy

Mondja a sofőr, hogy leszálltunk, ezért új jegyet kell vennünk. A másik busszal mehettünk volna körbe-körbe a városban egész délután. Mi kapunk jegyet, de a gyárnál felszálló tömegtől csak a pénzt veszi el a buszvezető. Nem is lenne egyszerű, hogy a csúcsforgalomban a többi járművet se akadályozza, jegyet is adjon mindenkinek, és még a visszajárót is odaadja.

Még oszig lötyögtetnek

A Gábor Áron megállóig megyünk újból, ugyanazokon a megállókon át, mint a 2-es busszal, csak most a Tábor negyedet kihagyjuk, mert a 4-es ebben az időpontban nem, csak 14.15-kor és 22.15-kor fordul ki abba az irányba, más időpontokban egyből a Kórház előtti megállóba tart.

Nem csökken a tömeg, zsúfolt a nagy busz. A Gábor Áronnál leszállunk néhányan, de a többség valószínűleg a Bethlen-negyedi megállókban fog megválni a buszos élményeitől.